78. MEKTUP

٧٨- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّامِنُ وَالسَّبْعُونَ: اِلَى حَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ الْخَواجَهْ مُحَمَّدِ سَعِيدِ وَالْخَواجَهْ مُحَمَّدِ مَعْصُومِ فِى اِظْهَارِ الاشْتِيَاقِ اِيَّاهُمْ وَالاشْفَاقِ عَلَيْهِمْ مَعَ ذِكْرِ ثَمَرَاتِ الْعَسْكَرِ ﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِ اللّٰهِ وَاِنْ كَانَ الاَوْلاَدُ الْكِرَامُ مُشْتَاقِينَ اِلَيْنَا وَمُرِيدِينَ لِدَوَامِ صُحْبَتِنَا وَنَحْنُ أَيْضًا مُتَمَنِّينَ لِحُضُورِهِمْ وَمُلاَقَاتِهِمْ وَلَكِنْ مَاذَا نَفْعَلُ لاَ يَحْصُلُ جَمِيعُ الْمُتَمَنِّيَاتِ ﴿ع﴾ **تَجْرِى الرِّيَاحُ بِمَا لاَ تَشْتَهِى السُّفُنُ*** وَاِنِّى اَرَى بَقَائِى فِى الْعَسْكَرِ عَلَى هٰذَا الطَّوْرِ بِلاَ اخْتِيَارٍ وَلاَ رَغْبَةٍ مُغْتَنَمًا وَاَعْتَقِدُ سَاعَةً وَاحِدَةً فِى هٰذِهِ الْعَرْصَةِ اَفْضَلَ مِنْ سَاعَاتٍ كَثِيرَةٍ فِى سَائِرِ الاَمْكِنَةِ وَقَدْ يَتَيَسَّرُ هُنَا مَا لاَ يُعْلَمُ تَيَسُّرُ تِمْثَالِهِ فِى مَوَاضِعَ اُخْرَى وَمَعَارِفُ هٰذَا الْمَوْطِنِ مُمْتَازَةٌ مِنْ سَائِرِ الْمَعَارِفِ وَاَحْوَالُ هٰذَا الْمُجْمَعِ وَمَقَامَاتُهُ لَيْسَتْ مِمَّا يَنَالُهَا كُلُّ عَارِفٍ وَالْمَنْعُ الَّذِى وَرَدَ مِنْ جَانِبِ السُّلْطَانِ اَرَاهُ رَوْزَنَةَ رِضَاءِ مَوْلاَىَ الْعَزِيزِ الشَّأْنِ وَاَظُنُّ سَعَادَتِى فِى هٰذَا الْحَبْسِ وَخُصُوصًا فِى اَيَّامِ الْمُشَاجَرَةِ هٰذِهِ اُمُورٌ وَمُعَامَلَةٌ عَجِيبَةٌ وَفِى اَوْقَاتِ التَّفْرِقَةِ هٰذِهِ غُنْجٌ وَدِلاَلٌ وَمُلاَطَفَةٌ غَرِيبَةٌ وَلَكِنْ كُلَّمَا تَحْصُلُ دَوْلَةٌ جَدِيدَةٌ عَجِيبَةٌ يَوْمًا فَيَوْمًا يَقَعُ الاَوْلاَدُ فِى الْخَاطِرِ وَيَضْطَرِبُ الْفُؤَادُ مِنْ اَلَمِ الْهَجْرِ وَالْبِعَادِ وَعَدَمِ نَيْلِ الْمُلاَقَاةِ وَاَظُنُّ اَنَّ شَوْقِى اَكْثَرُ وَاَزْيَدُ مِنْ شَوْقِكُمْ وَغَالِبٌ عَلَيْهِ وَمِنَ الْمُقَرَّرِ اَنَّ الْوَلَدَ لاَ يُرِيدُ مِثْلَ مَا يُرِيدُ الْوَالِدُ اِيَّاهُ وَاِنْ كَانَتْ قَضِيَّةُ الاَصَالَةِ وَالْفَرْعِيَّةِ مُقْتَضِيَةً عَكْسَ ذٰلِكَ فَاِنَّ الاَصْلَ لاَ احْتِيَاجَ لَهُ وَالْفَرْعُ مُحْتَاجُ اِلَى الاَصْلِ مِنَ الْقَدَمِ اِلَى الرَّأْسِ وَلَكِنْ جَرَتِ الْمُعَامَلَةُ عَلَى ذٰلِكَ وَثَبَتَ اَشَدُّ الشَّوْقِ لِلاَصْلِ ﴿ع﴾ **درخانه بكد خداى ما ندهمه جيز*** اَلدَّهْلِى فِى جِوَارِكُمْ وَآكْرَهْ أَيْضًا قَرِيبٌ مِنْكُمْ وَالسَّلاَمُ.

TÜRKÇE ANLAMI

- **Oğulları Hâce Muhammed Said'e ve Hâce Muhammed Masûm'a yazmıştır**
- **Onlara olan hasretini ve özlemini belirtmekte, karargâhta edindikleri güzel neticeleri açıklamaktadır**

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah Teâlâ içindir. Salât u selâm Allah'ın Rasûlü'nün üzerine olsun.

Değerli oğullarım bizi özlemiş olduklarını belirtmekte ve sohbetimizin devamını talep emektedirler. Biz de aynı şekilde kendileriyle beraber olmayı temennî etmekteyiz, ancak ne yazık ki bütün temennîler gerçekleşmez.

"Rüzgarlar gemileri istemedikleri yerlere götürebilir."

Karargâhta bu şekilde, isteksiz ve arzusuz kalmayı ganimet olarak görüyorum. Burada geçirdiğim bir saatin başka yerlerde geçirilen uzun zamanlardan daha faziletli olduğuna inanıyorum. Başka yerlerde benzerinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinmeyen şeyler burada gerçekleşmektedir. Bu makamın marifetleri diğer marifetlerden farklıdır. Buradaki cemaatin hâlleri ve makamları her ârifin ulaşabileceği türden değildir. Sultan tarafından gelen engelleri Mevlâ'-mın rızasına açılan bir pencere olarak görmekteyim.

Saadetimin bu hapishanede olduğunu sanıyorum. Özellikle de bu kargaşa günlerinde bunlar çok acayip işler olup bu tefrika zamanlarında tuhaf cilve, işve ve latife yerindedir. Ancak bir taraftan, her gün yeni bir devlete kavuşurken diğer taraftan oğullarım hatırıma gelmekte ve kalp uzaklık, görüşememe ve ayrılık acısıyla ızdırap çekmektedir.

Zannediyorum benim hasretim sizinkinden daha fazla ve baskındır. Kabul edilir ki, babanın oğlunu istediği kadar oğul babasını istemez. Kök ile dal arasındaki ilişki tersini gerektirse de durum böyledir. Çünkü kök dala ihtiyaç duymazken dal her bakımdan köke muhtaçtır. Ancak muamele bu şekilde cereyan etti ve hasretin fazlası asıl için sâbit oldu.

Her şey kethüdânın evinde kaldı.

Delhi civarınızdadır. Agra da size yakındır. *Vesselâm.*

KELİME ANLAMI

78. ≺ اَلْمَكْتُوبُ الثَّامِنُ وَالسَّبْعُونَ Yetmiş sekizinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى
**حَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ Mahdumzade Hazretleri اَلْخَوَاجَهْ مُحَمَّدِ سَعِيدِ Hâce
Muhammed Said وَالْخَوَاجَهْ مُحَمَّدِ مَعْصُومْ Ve Hâce Muhammed Masum'a** *(Ne
hakkındadır?)* **فِى اِظْهَارِ الْاِشْتِيَاقِ اِيَّاهُمْ Olanlara olan özleminin وَالْاِشْفَاقِ عَلَيْهِمْ Ve
şefkatinin izharı hakkındadır** *(Ne ile beraber?)* **مَعَ ذِكْرِ ثَمَرَاتِ الْعَسْكَرِ Askerliğin
faydalarını anlatmakla beraber. ≻**

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd Allah'a وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Salat-u selam ise عَلَى رَسُولِ اللّٰهِ Allah
resûlü üzerine olsun وَاِنْ كَانَ الْاَوْلَادُ الْكِرَامُ Kıymetli çocuklarımız iseler *(Ne?)*
مُشْتَاقِينَ اِلَيْنَا Bizlere özlem duyuyor وَمُرِيدِينَ لِدَوَامِ صُحْبَتِنَا Ve beraberliğimizin
devamını istiyorsalar وَنَحْنُ اَيْضًا مُتَمَنِّينَ Biz de temenni ediyoruz *(Neyi?)* لِحُضُورِهِمْ
وَمُلَاقَاتِهِمْ Onlarla buluşmayı ve karşılaşmayı وَلٰكِنْ مَاذَا نَفْعَلُ Ancak ne yapalım لَا
يَحْصُلُ جَمِيعُ الْمُتَمَنِّيَاتِ Tüm istenilenler hasıl olmuyor ﴿ع﴾ Mısra: تَجْرِى الرِّيَاحُ
Rüzgarlar eser *(Nereye?)* بِمَا لَا تَشْتَهِى السُّفُنُ Gemilerin istemediği yöne وَاِنِّى اَرَى
بَقَائِى Ben kalmamı görüyorum *(Nerede?)* فِى الْعَسْكَرِ Askerde *(Nasıl?)* عَلَى هٰذَا الطَّوْرِ
Bu şekilde بِلَا اخْتِيَارٍ وَلَا رَغْبَةٍ İstemeden ve rağbet etmeden *(Ne görüyorum?)* مُغْتَنَمًا
Ganimet وَاَعْتَقِدُ Ve inanıyorum *(Neye?)* سَاعَةً وَاحِدَةً فِى هٰذِهِ الْعَرْصَةِ Bu zemindeki
tek bir saatin اَفْضَلَ مِنْ سَاعَاتٍ كَثِيرَةٍ Birçok saatten daha üstün olduğuna *(Neredeki
saatler?)* فِى سَائِرِ الْاَمْكِنَةِ Diğer yerlerdeki وَقَدْ يَتَيَسَّرُ هُنَا Burada nasip oluyor *(Ne?)* مَا
لَا يُعْلَمُ تَيَسُّرُ تِمْثَالِهِ Benzerinin nasip olduğu bilinmeyen şeyler *(Nerede?)* فِى مَوَاضِعَ
اُخْرٰى Başka yerlerde وَمَعَارِفُ هٰذَا الْمَوْطِنِ Bu yerin marifetleri مُمْتَازَةٌ مِنْ سَائِرِ
الْمَعَارِفِ Diğer marifetlerden farklıdır وَاَحْوَالُ هٰذَا الْمُجْمَعِ وَمَقَامَاتُهُ Bu cemiyetin
halleri ve makamları لَيْسَتْ مِمَّا يَنَالُهَا كُلُّ عَارِفٍ Her arifin nail olduğu şeylerden
değildir وَالْمَنْعُ الَّذِى وَرَدَ Gelen yasak *(Kimden?)* مِنْ جَانِبِ السُّلْطَانِ Sultan
tarafından اَرَاهُ Onu görüyorum *(Ne olarak?)* رَوْزَنَةَ رِضَاءِ مَوْلَايَ الْعَزِيزِ الشَّأْنِ Şanı

yüce Mevla'mın rızasına açılan bir pencere olarak وَاَظُنُّ سَعَادَتِي Ve saadetimi zannediyorum *(Nerede?)* فِي هٰذَا الْحَبْسِ Bu hapiste وَخُصُوصًا فِي اَيَّامِ الْمُشَاجَرَةِ Özellikle de karışıklık günlerinde هٰذِهِ اُمُورٌ وَمُعَامَلَةٌ عَجِيبَةٌ Bunlar bir takım garip işler ve muamelelerdir وَفِي اَوْقَاتِ التَّفْرِقَةِ هٰذِهِ Bu ayrılık vakitlerinde vardır *(Ne?)* غُنْجٌ وَدِلاَلٌ Cilve ve işve وَمُلاَطَفَةٌ غَرِيبَةٌ Ve garip lütuflar وَلٰكِنْ كُلَّمَا تَحْصُلُ Ancak ne zaman hasıl olsa *(Ne?)* دَوْلَةٌ جَدِيدَةٌ عَجِيبَةٌ Yeni acayip bir devlet يَوْمًا فَيَوْمًا Gün be gün فِي الْخَاطِرِ يَقَعُ الاَوْلاَدُ Çocuklar hatıra geliyor وَيَضْطَرِبُ الْفُؤَادُ Ve kalp muzdarip oluyor *(Neden?)* مِنْ اَلَمِ الْهَجْرِ وَالْبِعَادِ Ayrılığın, uzaklığın وَعَدَمِ نَيْلِ الْمُلاَقَاةِ Ve kavuşmanın nasip olmamasının eleminden وَاَظُنُّ اَنَّ شَوْقِي Zannediyorum ki benim özlemim اَكْثَرُ وَاَزْيَدُ مِنْ شَوْقِكُمْ Sizin özleminizden daha fazla, daha çok وَغَالِبٌ عَلَيْهِ Ve sizinkine galiptir وَمِنَ الْمُقَرَّرِ Ve sabittir ki, اَنَّ الْوَلَدَ لاَ يُرِيدُ Çocuk istemez *(Nasıl?)* مِثْلَ مَا يُرِيدُ الْوَالِدُ اِيَّاهُ Babanın onu istediği gibi وَاِنْ كَانَتْ Her ne kadar olsa da *(Ne?)* قَضِيَّةُ الاَصَالَةِ وَالْفَرْعِيَّةِ Asıl ve fer' olma kuralı *(Ne olsa da?)* مُقْتَضِيَةً عَكْسَ ذٰلِكَ Bunun aksini gerektirir فَاِنَّ الاَصْلَ لاَ احْتِيَاجَ لَهُ Çünkü aslın ihtiyacı yoktur وَالْفَرْعُ مُحْتَاجٌ اِلَى الاَصْلِ Fer' ile asla muhtaçtır مِنَ الْقَدَمِ اِلَى الرَّأْسِ Baştan ayağa وَلٰكِنْ جَرَتِ الْمُعَامَلَةُ عَلَى ذٰلِكَ Ancak muamele bu şekilde süregelmiştir وَثَبَتَ Ve düşmüştür *(Ne?)* اَشَدُّ الشَّوْقِ En şiddetli özlem *(Kime?)* لِلاَصْلِ Asla (ع) Mısra: درخانه بكدخداى ما ندهمه جيز Her şey kethüdânın evinde kaldı اَلدَّهْلِي فِي جِوَارِكُمْ Dehli sizin civarınızda وَآكْرَهْ أَيْضًا قَرِيبٌ مِنْكُمْ Agra da size yakındır وَالسَّلاَمُ Selamlar...